

ΠΗΓΑΙΝΕ ΟΠΟΥ ΘΕΛΕΙΣ. ΘΑ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΚΕΙ ΤΗΝ
ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ ΣΟΥ (ΑΒΒΑΣ ΗΣΥΧΙΟΣ)
ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΚΥΡΙΑΚΗΣ Β΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ
(Ρωμ. Β΄, 10-16)

Μεστό θείων νοημάτων είναι τό Αποστολικό Ανάγνωσμα τής Β΄ Κυριακῆς τοῦ Ματθαίου, εὐλογημένοι ἀδελφοί. Ὁ Κήρυκας τῆς οἰκουμένης γράφει ἀπό τήν Κόρινθο πρὸς τοὺς πιστοὺς τῆς Ρώμης, καί τοὺς ἐκθέτει τίς κεντρικές γραμμές τοῦ χριστιανικοῦ μηνύματος. Στήν περικοπή αὐτή, πού θά ἀκούσουμε στοὺς ναοὺς μας, κάνει, μεταξύ τῶν ἄλλων, ἰδιαίτερο λόγο γιά τήν συνείδηση, τό δῶρο αὐτοῦ Θεοῦ, τό ὅποιο, ὅταν λειτουργεῖ σωστά, ὁδηγεῖ τόν ἄνθρωπο στήν ὁδὸ τοῦ Χριστοῦ.

Ἀλλά ἄς δοῦμε πρῶτα, σέ σύγχρονη μετάφραση, τοὺς στίχους τοῦ ἀποστολικοῦ κειμένου. Καί στή συνέχεια, θά σταθοῦμε στό μεγάλο κεφάλαιο τῆς συνειδήσεως. Λέει ἡ περικοπή:

«Δόξα καί τιμὴ καί εἰρήνη προσμένουν ὅποιον κάνει τό καλό. Πρῶτα τόν Ἰουδαῖο, ἀλλά καί τόν Ἐθνικό. Γιατί ὁ Θεός δέν κάνει διακρίσεις. Ἔτσι λοιπόν, ὅσοι ἀμάρτησαν χωρίς νά ξέρουν τόν νόμο τοῦ Θεοῦ, θά καταδικαστοῦν μέν, ἀλλά ὄχι μέ κριτήριο τόν νόμο τοῦ Θεοῦ. Καί ἀπό τήν ἄλλη, ὅσοι ἀμάρτησαν γνωρίζοντας τόν νόμο, θά καταδικαστοῦν μέ κριτήριο τόν νόμο. Γιατί στό θεϊκό δικαστήριο δέν δικαιώνονται ὅσοι ἄκουσαν ἀπλᾶ τόν νόμο, ἀλλά μόνο ὅσοι τόν τήρησαν. Ὅσο δέ γιά τά ἄλλα ἔθνη, πού δέν γνωρίζουν τόν νόμο, πολλές φορές κάνουν ἀπό μόνοι τους ἐκεῖνο πού ἀπαιτεῖ ὁ νόμος. Αὐτό δείχνει πῶς, ἂν καί δέν τοὺς δόθηκε ὁ νόμος, μέσα τους ὑπάρχει νόμος. Διότι, ἡ διαγωγή τους φανερώνει πῶς οἱ ἐντολές τοῦ νόμου εἶναι γραμμένες στίς καρδιές τους. Καί σ' αὐτό συμφωνεῖ καί ἡ συνείδησή τους, πού ἡ φωνή της τοὺς τύπτει, ἢ τοὺς ἐπαινεῖ, ἀνάλογα μέ τήν διαγωγή τους. Ὅλα αὐτά θά γίνουν τελεσίδικα τήν ἡμέρα πού ὁ Θεός θά κρίνει, διά τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τίς κρυφές σκέψεις τῶν ἀνθρώπων, ὅπως λέει τό εὐαγγέλιό μου» (Ρωμ. Β΄, 10-16).

Ἐκάθαρος λοιπόν εἶναι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. Οὐδεμία ἐπιδέχεται ἀμφισβήτηση. Ἡ συνείδησις εἶναι ὁ φυσικός νόμος, ἡ φωνή τοῦ Θεοῦ μέσα σέ κάθε ἄνθρωπο, ἀνεξαρτήτως ἔθνους καί θρησκείας, πού τοῦ δίνει τήν δυνατότητα νά κρίνει αὐτός ὁ ἴδιος περί τῶν σκέψεων, τῶν ἐπιθυμιῶν, τῶν διαθέσεων καί τῶν πράξεών του. Εἶναι ἡ μοναδική δωρεά τοῦ Θεοῦ στό ὠραιότερο ἐκ τῶν δημιουργημάτων Του, κατά τήν ὁποία δωρεά ὁ βασιλεύς τῆς ὅλης Δημιουργίας, ὁ ἄνθρωπος δηλαδή, μπορεῖ νά κρίνει τό καλό καί τό κακό, τό δίκαιο καί τό ἄδικο, καί τήν ἀπαστράπτουσα ἀλήθεια ἀπό τό ζοφερό ψεῦδος.

Βεβαίως, ὅπως εἶναι γνωστό, ἡ συνείδηση εἶναι κάτι τό δυναμικό. Μπορεῖ νά ἀναπτυχθεῖ, ἢ νά ἀτροφῆσει. Ὑπάρχουν δηλαδή διαβαθμίσεις στήν ἔκτασή της καί στήν ὀξύτητά της. Ἔτσι, ὅταν ὁ ἄνθρωπος δέν προσέχει, μπορεῖ ἡ συνείδηση νά ὑποβαθμισθεῖ, δηλαδή μπορεῖ νά ξεκινήσει ἀπό τήν **"λεπτή"** λεγόμενη συνείδηση, κατά τήν ὁποία ὁ πνευματικός ἄνθρωπος αἰσθάνεται ὅσα ὁ πολὺς κόσμος δέν μπορεῖ νά ἀντιληφθεῖ, καί νά φθάσει ἕως καί τήν λεγόμενη **"πορωμένη"**, ἀλλοίμονο, συνείδηση. Τήν ἀκραία δηλαδή κατάπτωση τῆς

συνειδήσεως, κατά τήν ὁποία ἐκεῖνος πού τήν ἔχει καταστήσει ἔτσι μπορεῖ νά φτάσει νά ἐνεργεῖ τά πάντα, πράξεις δηλαδή οἱ ὁποῖες τόν ὑποβιβάζουν πιά κάτω καί ἀπό αὐτά τά ἄλογα κτήνη.

Ὅσον ἀφορᾷ στίς πνευματικές διακρίσεις της, ὑπάρχουν καί ἄλλες μορφές της, ἢ "εὐρεῖα", ἢ "στενή", ἢ "περιδεής", ἢ "ἐλαστική", ἀκόμα καί αὐτή ἢ "φαρισαϊκή" λεγόμενη συνείδηση. Τήν κατάσταση τῆς συνειδήσεως πού ἔχει νεκρωθεῖ καί δέν ἐλέγχει πιά τήν ἀμαρτωλή, τήν ἐκπεσοῦσα ψυχική κατάσταση, περιγράφει πολύ δραματικά ὁ Προφητάναξ Δαυῖδ στόν ΜΗ΄ Ψαλμό του, λέγοντας, *«ἄνθρωπος ἐν τιμῇ ὧν οὐ συνῆκε, παρασυνεβλήθη τοῖς κτήνεσι τοῖς ἀνοήτοις καί ὁμοιώθη αὐτοῖς»*.

Πόσο πράγματι εἶναι ἀνάγκη νά ἐρευνήσουμε ὁ καθένας τά βάθη τοῦ ἐσωτερικοῦ μας κόσμου, ὥστε νά ἐλέγξουμε ἂν τό "ὄργανο" αὐτό τῆς ψυχῆς βρίσκεται στά ἐπίπεδα πού θά πρέπει, γιά νά λειτουργεῖ σωστά;

Καί ἀφοῦ ἔτσι ἔχουν τά πράγματα, μπορεῖ τώρα ὁ καθένας νά φανταστεῖ σέ τί κατάσταση, ἀπό κάθε ἄποψη, βρίσκεται ὁ "Χριστιανός" ὅταν, ἐνῶ στούς Ἐθνικούς *«ἐνδείκνυται τὸ ἔργον τοῦ νόμου γραπτὸν ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν» (στ. 15)*, ἀντιθέτως, στόν ἴδιο τόν "πιστό" ἢ ἐν γένει πολιτεία του ἀποδεικνύει πὼς ἡ ζωὴ του εἶναι ἄκρως ἀντίθετη μέ αὐτό τό πανάγιο θέλημα τοῦ Θεοῦ. Τοῦτο δέ συμβαίνει ἀκριβῶς, διότι ἔχασε τήν ἐπαφή του μέ τόν σωτήριο συνειδησιακό του ἔλεγχο.

Ἔτσι, παρατηροῦμε ὅτι, στό προσκήνιο τῆς ἱστορίας, παρουσιάζονται ἔθνη τά ὁποῖα, ἐπισήμως μέν δέν γνώρισαν τόν Χριστό, παρ' ὅλα αὐτά ὅμως *«φύσει τὰ τοῦ νόμου ποιεῖ»*. Ἐξ ἀντιθέτου δέ παρατηροῦμε τό παράδοξο, ἔθνη μέ παράδοση καί ἱστορία χριστιανική, ἐπειδὴ ἀποστάτησαν ἀπό τόν νόμο τοῦ Θεοῦ καί τήν χριστιανική παράδοσή τους, νά νομοθετοῦν κατά τέτοιο τρόπο, πού τό μόνο πού ἀποδεικνύουν εἶναι ὅτι οἱ νομοθέτες, ἀλλά καί οἱ ἀνεχόμενοι αὐτούς πολίτες, ἔχουν *«καυτηριασμένη τήν συνείδησή τους» (Α΄ Τιμ. δ΄, 2)*, διότι νομοθετοῦν ἐναντία στό Εὐαγγέλιο.

Τώρα, ἐάν συμβαίνει σ' αὐτά τά χριστιανικά ἔθνη νά ὑφίστανται καί περιπτώσεις κατά τίς ὁποῖες πρόσωπα, πού ὄφειλαν νά εἶναι, λόγω τῆς θέσεώς τους, φρυκτωροί, δηλαδή καλλιεργητές καί ἀφυπνιστές συνειδήσεων, νά κατανοῦν καί αὐτά κονφορμιστές, ἐκκοσμηκευμένοι δηλαδή, μέ ἀποτέλεσμα, ἀντί νά ἀφυπνίζουν, νά "κοιμίζονται" καί νά προσφέρουν "μαξιλαράκια" στίς ἔνοχες συνειδήσεις, τοῦτο, ἀπό μόνο του εἶναι τραγικό. Καί τό μόνο πού ἀποδεικνύει στήν πράξη εἶναι ὅτι εἶναι ἀπόλυτη ἀνάγκη νά λειτουργεῖ σωστά στήν χριστιανική κοινωνία ὁ ἔλεγχος αὐτῆς τῆς καθαρῆς συνειδήσεως. Τῆς συνειδήσεως, πού ἐκφράζεται μέ ζωντανό καί αὐθεντικό λόγο, ὁ ὁποῖος, στούς μέν ἀγωνιστές Χριστιανούς, πού βιώνουν τήν πίστη, ἠχεῖ ὡς "οὐράνια ἀρμονία", ἐνῶ ἀντιθέτως, σέ ὅσους ἔχουν σχέση μέ ὁ,τιδήποτε ἀντιχριστιανικό, εἰσπράττεται ὡς "βροντή".

Φυσικά, τά παραπάνω ἰσχύουν γιά ὅλους τούς τομεῖς, καί γιά ὅλα τά ἐπίπεδα τῆς ζωῆς. Ἀπό τήν οἰκογενειακή δηλαδή ζωὴ καί τό σχολεῖο, ἕως καί τίς ὑψηλότετες κορυφές τῆς πολιτείας. Ἀναμφίβολα ὅμως, θά βρισκόταν κάποιος ἐκτός πραγματικότητας, ἐάν δέν δεχόταν ὅτι τό σημερινό κατάντημα σέ ὅλους

τούς τομείς της κοινωνίας μας έχει επέλθει, διότι όλοι μας έχουμε στείλει την συνειδήσή μας σε "μόνιμες διακοπές". Και έχουμε όλοι ευθύνη γι' αυτό.

Αδελφοί μου, δέν υπάρχει χειρότερο πράγμα από τό νά έλαττώνεται τό φώς καί νά άπλώνεται τό σκοτάδι καί, τό άλάτι νά χάνει τήν άλιστική του ιδιότητα. Καί δέν υπάρχει χειρότερο κατάντημα από τό νά θωπεύει κάποιος τίς κοιμισμένες συνειδήσεις, γιά νά μή ξυπνήσει, μαζί μ' αυτές, καί ή ύπνώττουσα δική του. Πιό άπλᾶ, τίποτε δέν κάνει τόσο μεγάλο κακό στήν κοινωνία μας από τό νά άρνούμαστε νά άκούμε καί νά έναρμονιζόμαστε μέ τήν καθάρια αὐτή φωνή τῆς συνειδήσεως, πού έχει έμφυτεύσει μέσα στήν καρδιά μας ό Δημιουργός μας. Καί, αν είμαστε καί Όρθόδοξοι Χριστιανοί, όχι στήν θεωρία, αλλά στήν πράξη, όπωςδήποτε, τίποτε άλλο δέν μᾶς διασφαλίζει τόσο στόν όρθό τρόπο ζωῆς, όσο τό νά κινούμαστε σύμφωνα μέ τίς ύποδείξεις τῆς Όρθόδοξης χριστιανικῆς συνειδήσεώς μας, ή όποία γίνεται όλο καί περισσότερο πιό καθαρή καί δυνατή μέσα μας, όσο περισσότερο εμεῖς καθαρίζουμε τήν ψυχή μας από άμαρτίες καί πάθη.

Αὐτό λοιπόν πρέπει νά εἶναι τό καθήκον μας, πού έν προκειμένω συνοψίζεται σε αὐτά τά δύο:

α) Νά φροντίζουμε γιά τήν καθαρότητα τῆς ψυχῆς μας μέσω τοῦ άσκητικοῦ άγώνα καί τῆς συνειδητῆς μυστηριακῆς ζωῆς, ώστε όλο καί περισσότερο νά καθαρίζεται καί νά ελλάμπεται ή ψυχή μας από τήν Χάρι τοῦ Αγίου Πνεύματος, καί

β) Νά συμμορφωνόμαστε πρὸς τίς ύποδείξεις αὐτῆς τῆς φωνῆς τῆς συνειδήσεώς μας, ἔστω καί αν χρειάζεται νά τά χαλάσουμε μέ όλον τόν κόσμο, ἤ νά ἔρθουμε σε ρήξη μέ έπώνυμα πρόσωπα, τά όποια όμως άποχρωματίζουν καί άποδυναμώνουν, έν άγνοία τους ἤ σκόπιμα, τήν όρθή διδασκαλία περι χριστιανικῆς συνειδήσεως.

Προσοχή λοιπόν, άγρυπνη προσοχή απαιτεῖται, καί ταυτόχρονα έμμονή καί παραμονή μας στόν καταξιωμένο ευαγγελικό τρόπο ζωῆς, όπως τόν παραλάβουμε, διότι επιτέλους, ἔρχεται ήμέρα, κατά τήν όποία «κρινεῖ ό Θεός τά κρυπτά τῶν ανθρώπων κατά τό Ευαγγέλιο δια Ίησοῦ Χριστοῦ» (στ. 16). Αμήν.

Άρχιμ. Ίωήλ Κωνστανταρος